

Bruxelles, 16.7.2020
COM(2020) 319 final

2020/0142 (APP)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei 2003/76/CE de stabilire a măsurilor necesare pentru punerea în aplicare a Protocolului anexat la Tratatul de instituire a Comunității Europene, privind consecințele financiare ale expirării Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (CECO) și Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Uniunea Europeană a ratificat Acordul de la Paris la 4 octombrie 2016, luându-și angajamentul de a contribui la menținerea creșterii temperaturii globale cu mult sub 2 °C și de a continua eforturile de limitare a creșterii temperaturii la 1,5 °C. În urma asumării acestei obligații internaționale, UE împreună cu statele sale membre au convenit asupra stabilirii unui set ambițios de obiective de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu 80-95 % până în 2050 și cu 40 % până în 2030.

În noiembrie 2018, Comisia Europeană și-a prezentat viziunea strategică pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei până în 2050 – O planetă curată pentru toți¹. În Comunicarea sa – în urma invitațiilor din partea Parlamentului European și a Consiliului European, Comisia a prezentat o serie de măsuri, printre care analizarea modului în care activele Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, aflate în lichidare, ar putea sprijini tehnologii revoluționare de producere a oțelului cu emisii de carbon aproape de zero.

În conformitate cu viziunea sa pe termen lung, Comisia a publicat în decembrie 2019 Comunicarea privind Pactul verde european². Printre măsurile care urmează a fi adoptate, Comisia a stabilit decarbonizarea sectorului siderurgic ca fiind o prioritate majoră pe agenda politică, angajându-se să exploreze posibilitatea de a utiliza o parte din fondurile rămase disponibile în urma lichidării activelor Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, pentru a sprijini producția oțelului cu emisii scăzute de dioxid de carbon până în 2030. În următoarele decenii, Europa are nevoie de investiții suplimentare care să se situeze în intervalul 175-290 de miliarde EUR pe an. În acest context, în Planul de investiții al Pactului verde european, Comisia sugerează revizuirea temeiurilor juridice ale Fondului de cercetare pentru cărbune și oțel, în scopul de a stimula direcționarea capitalului privat către proiecte ecologice.

Programul de cercetare al Fondului de Cercetare pentru Cărbune și Oțel (RFCS) este un program de finanțare UE, având ca obiect finanțarea proiectelor de cercetare în sectoarele cărbunelui și oțelului. RFCS are propriile temeuri juridice care se află în afara cadrului financiar multianual. După expirarea Tratatului Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (CECO) în 2002 și în temeiul Protocolului 37 anexat la Tratatul UE, statele membre au creat noul „Fond de Cercetare pentru Cărbune și Oțel” (RFCS), în continuarea programelor de cercetare și de dezvoltare tehnică ale Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului în sectoarele cărbunelui și oțelului. Programul de cercetare al RFCS furniza anual aproximativ 40 de milioane EUR pentru finanțarea cercetării și inovării în sectoarele legate de cărbune și oțel (cu o repartizare de 27,2 % pentru sectorul cărbunelui și de 72,8 % pentru sectorul oțelului), reunind parteneri industriali, IMM-uri, centre importante de cercetare și universități din întreaga Uniune Europeană în scopul dezvoltării de cunoștințe și al stimulării inovării.

¹ COM(2018) 773 final – Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții. O planetă curată pentru toți – O viziune europeană strategică pe termen lung pentru o economie prosperă, modernă, competitivă și neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei (28.11.2018).

² COM(2019) 640 final, Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor. Pactul verde european (11.12.2019).

Activitățile sale sunt finanțate din veniturile generate de activele CECO în lichidare, în conformitate cu articolul 1 alineatul (2) din Protocolul 37. Pentru a reduce cât mai mult posibil fluctuațiile pe care evoluțiile de pe piețele financiare le-ar putea produce în ceea ce privește finanțarea cercetării, se aplică un mecanism de ajustare. Cu toate acestea, ca urmare a reducerii veniturilor din gestionarea activelor, alimentarea bugetului RFCS, din venitul net și din mecanismul de ajustare, a scăzut de la 42 de milioane EUR în 2017 la 12 milioane EUR în 2019. În 2017, Comisia a propus utilizarea dezangajărilor și a ordinelor de recuperare în vederea suplimentării bugetare cu 40 de milioane EUR până în 2020³. În aprilie 2018, Parlamentul European a adoptat o rezoluție legislativă [P8_TA (2018)0061]⁴ care îi însoțește aprobarea Deciziei Consiliului 2018/599⁵, al cărei obiectiv era autorizarea utilizării tuturor dezangajărilor și ordinelor de recuperare efectuate în cadrul programului „Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel” (RFCS) din 2003. În cadrul acestei rezoluții, Parlamentul European a solicitat gestionarea mai activă a activelor CECO în lichidare sau chiar utilizarea unora dintre aceste fonduri în vederea lansării proiectelor majore de promovare a producției nepoluante și competitive a oțelului la nivel european.

După cum este recunoscut⁶, este necesară o finanțare anuală de cel puțin 40 de milioane EUR pentru reușita implementării programului de cercetare al RFCS. Cu toate acestea, în conformitate cu ratele dobânzii practicate în prezent, având în vedere epuizarea resurselor disponibile pentru a permite mecanismul de ajustare și în contextul retragerii Regatului Unit, generarea rapoartelor anuale corespunzătoare privind activele investite pe termen scurt și mediu se dovedește dificilă.

Un document recent de analiză al Curții de Conturi asupra Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului⁷ a concluzionat că finanțarea RFCS exclusiv pe baza veniturilor rezultate din gestionarea activelor nu este sustenabilă în contextul ratelor dobânzii practicate în prezent. În special, Curtea de Conturi a sugerat că revizuirea orientărilor financiare este urgentă și ar trebui să soluționeze problema modului în care fondurile proprii ale CECO în lichidare ar putea fi productive în cadrul programelor-cadru de cercetare ale UE.

În iunie 2019, grupul consultativ pentru cărbune (CAG) și grupul consultativ pentru oțel (SAG)⁸ au solicitat revizuirea temeiurilor juridice pentru a asigura continuarea programului, adaptând în același timp obiectivele la nevoile actuale la nivel de sector. În același timp, au aprobat utilizarea progresivă a unei cote-părți din active, aproximativ egală cu o treime (echivalentul a aproximativ 50-70 de milioane EUR pe an în perioada 2021-2027) în scopul finanțării proiectelor de cercetare în sectorul cărbunelui și al oțelului, în sinergie cu Mecanismul pentru o tranziție justă, inițiativa privind regiunile carbonifere în tranziție⁹, Orizont Europa și Fondul pentru inovare. La 25 iunie 2019, grupul comun ad-hoc CAG-SAG a aprobat deschiderea activelor CECO.

În sectoarele mari consumatoare de energie, cercetarea și inovarea permit dezvoltarea și demonstrarea unei instalații la scară corespunzătoare, cu scopul de a testa toate datele tehnice

³ Decizia Consiliului 2018/599 de modificare a Deciziei 2003/76/CE (JO L 101, 20.4.2018, p.1)

⁴ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0061_RO.html

⁵ Decizia Consiliului 2018/599 de modificare a Deciziei 2003/76/CE (JO L 101, 20.4.2018, p.1)

⁶ Curtea de Conturi: Document de analiză nr. 10/2019, Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului: lichidarea se desfășoară conform planificării, dar finanțarea pentru cercetare nu mai este sustenabilă (p. 13).

⁷ *Ibidem*, p. 17.

⁸ Sarcina grupului consultativ pentru cărbune (CAG) și a grupului consultativ pentru oțel (SAG) este de a sprijini Comisia în contextul gestionării programului de cercetare, respectiv în ceea ce privește aspectele referitoare la cărbune și oțel. Membrii grupurilor consultative sunt numiți de Comisie pentru a reprezenta un interes comun al părților interesate. Numirile se fac pentru o perioadă de 42 de luni.

⁹ A se vedea considerentul 11.

și economice necesare pentru trecerea la stadiul de exploatare industrială sau comercială a tehnologiei, cu riscuri minime. Comunicarea privind Pactul verde european din 2019 propune sprijinirea tehnologiilor revoluționare legate de producția nepoluantă a oțelului, ceea ce va duce la un proces de producție a oțelului fără emisii de carbon până în 2030, precum și explorarea posibilității de a utiliza o parte din fondurile rămase disponibile în urma lichidării activelor Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului. Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel va dezvolta, în special, o producție nepoluantă a oțelului care va fi de-a dreptul revoluționară, atrăgând după sine și alte sectoare mari consumatoare de energie, cum ar fi industria produselor chimice și a cimentului, către neutralitatea climatică până în 2050.

În consecință, revizuirea temeiurilor juridice ale RFCS dobândește un caracter relevant, imperios și ambițios.

Având în vedere cele de mai sus, prezenta propunere sugerează modificări ale Deciziei în vigoare. Aceasta urmărește să permită vânzarea unei părți din activele¹⁰ CECO în lichidare în perioada 2021-2027, în scopul de a pune la dispoziția RFCS o alocare anuală în valoare de 111 milioane EUR pe an. Această alocare anuală va susține în continuare cercetarea în colaborare în sectoarele cărbunelui și oțelului în cadrul programului de cercetare al RFCS, sprijinind, de asemenea, tehnologii inovatoare de producere a oțelului cu emisii de carbon aproape de zero până în 2030 și proiecte de cercetare în sectorul carbonifer vizând gestionarea tranziției juste a minelor de cărbune exploatate anterior sau a celor în curs de închidere și a infrastructurii aferente, în acord cu Mecanismul pentru o tranziție justă și în conformitate cu articolul 4 alineatul (2). În ceea ce privește cu precădere sectorul legat de industria siderurgică, Comisia va urmări susținerea proiectelor de cercetare, prin intermediul unui parteneriat dedicat programat în comun¹¹, intitulat „Clean Steel” (producție nepoluantă a oțelului), în sinergie cu alte programe ale Uniunii Europene, în special cu Programul-cadru pentru cercetare și inovare.

Un parteneriat public-privat european este considerat un instrument valoros de sprijinire a elaborării și punerii în aplicare a activităților de cercetare de importanță strategică pentru a permite Uniunii să abordeze provocările globale și să își mențină competitivitatea.

MODIFICĂRI PROPUSE PENTRU A PERMITE UTILIZAREA ACTIVELOR DIN FOND, ACOLO UNDE ESTE NECESAR, ÎN SCOPUL DE A PUNE LA DISPOZIȚIE O ALOCARE ANUALĂ ÎN VALOARE DE 40 DE MILIOANE EUR ȘI DE A FINANȚA PROIECTE DE CERCETARE ȘI INOVARE LA SCARĂ LARGĂ.

Se propune modificarea Deciziei 2003/76/CE pentru a pune la dispoziția RFCS până în anul 2027 o alocare anuală care va fi utilizată după cum urmează: 40 de milioane EUR destinate finanțării cercetărilor în colaborare în sectorul cărbunelui și în sectorul oțelului, în vreme ce

¹⁰ Nivelul activelor a fi avut în vedere pentru calcul este cel în vigoare la 31.12.2019.

¹¹ Un parteneriat european programat în comun înseamnă o inițiativă elaborată cu implicarea de la bun început a statelor membre, în care Uniunea, împreună cu partenerii privați și/sau publici (cum ar fi industria de profil, universități, organizații de cercetare, organisme cu misiune de serviciu public la nivel local, regional, la nivel național sau internațional sau organizații ale societății civile, inclusiv fundații și ONG-uri), se angajează să sprijine în comun elaborarea și implementarea unui program de activități de cercetare. Parteneriatele europene programate în comun sunt create pe baza unor memorandumuri de înțelegere și/sau a unor angajamente contractuale între Comisie și partenerii publici și/sau privați, care precizează obiectivele parteneriatului, angajamentele aferente privind contribuțiile financiare și/sau contribuțiile în natură ale partenerilor, indicatorii-cheie de performanță și de impact, precum și rezultatele care trebuie obținute. Acestea includ identificarea activităților de cercetare complementare care sunt puse în aplicare de parteneri și de programul de cercetare.

restul de 71 de milioane EUR vor finanța tehnologii inovatoare de producere a oțelului cu emisii de carbon aproape de zero și proiecte de cercetare vizând gestionarea tranziției juste a minelor de cărbune exploatate anterior sau a celor în curs de închidere și a infrastructurii aferente, în acord cu Mecanismul pentru o tranziție justă. Este necesar ca aceste alocări și plăți aferente să fie generate din veniturile nete din investiții și, dacă este necesar, din veniturile generate din vânzările de active.

Această alocare se cuvine a fi înscrisă în mod explicit în decizie în scopul de a permite un flux previzibil de resurse, la o scară suficientă, pentru a asigura furnizarea în continuare a sprijinului dorit la nivel de cercetare în colaborare în sectoarele oțelului și cărbunelui.

Până în prezent, activele CECO în lichidare au fost gestionate pe baza faptului că rentabilitatea activelor investite ar reprezenta mijloacele de finanțare a proiectelor de cercetare. Aceasta se reflectă în cuprinsul secțiunii 1 („utilizarea fondurilor”) din anexa la Decizia Consiliului 2003/77/CE și în considerentul 3 al aceleiași Decizii, care prevede că „întregul capital al activelor Fondului de cercetare pentru cărbune și oțel ar trebui menținut intact”.

Din motivele expuse anterior, o astfel de abordare nu este în concordanță cu nevoile de a pune la dispoziție nivelul necesar de finanțare care se impune pentru ca un program de cercetare semnificativ în sectoarele oțelului și cărbunelui să fie viabil.

Prin urmare, a insista în continuare asupra menținerii intacte a activelor fondului nu este o poziție realistă și se cuvine a fi ajustată. În plus, nu mai există obligații de păstrare a rezervelor pentru a oferi garanții creditorilor CECO, dat fiind că nu mai există împrumuturi nerambursate.

În acest scop, modificarea Deciziei se dovedește necesară pentru a reflecta într-o mai mare măsură nevoile politicii de bază care urmează a fi deservită de activele CECO în lichidare, precum și provocările de generare a rentabilităților la nivelul care se impune pe fondul condițiilor actuale de piață, păstrând în același timp suficiente active ale CECO pentru a genera venituri după 2027.

Se propune eliminarea mecanismului de uniformizare deoarece este considerat un instrument ce devine caduc în urma adoptării modificărilor propuse.

Pe lângă acestea, Comisia va folosi oportunitatea revizuirii Deciziei pentru a elimina creanțele atunci când costurile previzibile ale recuperării ar depăși suma care trebuie recuperată și eliminarea nu ar dăuna imaginii Uniunii; atunci când creanța nu poate fi recuperată având în vedere insolvența debitorului sau orice altă procedură de insolvență; atunci când recuperarea nu este conformă cu principiul proporționalității.

În sfârșit, alineatul (2) al articolului 2, de stabilire a procedurii de adoptare a orientărilor financiare multianuale pentru gestionarea activelor și alineatul (3) al articolului 4, de stabilire a procedurii de adoptare a orientărilor tehnice multianuale pentru program ar trebui eliminate, deoarece sunt acum complet redundante în raport cu al doilea paragraf al articolului 2 din Protocolul 37¹².

Respectivele dispoziții redundante ar trebui să fie șterse din motive de transparență și pentru că nu mai pot fi invocate.

¹² La data adoptării Deciziilor 2003/76 și 2008/376, Protocolul (nr. 34) referitor la consecințele financiare ale expirării Tratatului CECO și la Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel (2001), anexat la Tratatul CE, avea un temei juridic doar pentru Decizia 2003/76.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Propunerea face parte dintr-un pachet legislativ de revizuire a programului de cercetare al RFCS. Printre altele, aceasta este corelată cu:

- Propunerea Comisiei de modificare a Deciziei 2008/376/CE a Consiliului privind adoptarea programului de cercetare al Fondului de cercetare pentru cărbune și oțel și privind orientările tehnice multianuale pentru acest program.
- Propunerea Comisiei de modificare a Deciziei 2003/77/CE a Consiliului de stabilire a orientărilor financiare multianuale pentru gestionarea activelor Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (CECO) în lichidare și, după încheierea lichidării, a activelor Fondului de cercetare pentru cărbune și oțel (RFCS). De asemenea, revizuirea Deciziei 2003/77/CE a Consiliului, sub responsabilitatea Direcției Generale Buget, este în concordanță cu documentul de analiză al Curții de Conturi Europene din 2019 privind lichidarea CECO.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Propunerea este revizuită în conformitate cu Acordul de la Paris, cu Comunicarea¹³ privind Pactul verde european care stabilește cadrul pentru transformarea UE în primul continent neutru din punct de vedere climatic până în 2050, precum și cu comunicarea ulterioară a Comisiei privind Planul de investiții al Pactului verde european – Planul de investiții pentru o Europă durabilă,¹⁴ prezentată la 14 ianuarie 2020.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temeiul juridic**

Temeiul juridic care conferă UE dreptul de a acționa este reprezentat de articolul 2 din Protocolul (nr. 37) anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, referitor la consecințele financiare ale expirării Tratatului CECO și la Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel.

- **Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)**

Măsurile de punere în aplicare a protocolului sunt stabilite printr-o decizie a Consiliului a cărei revizuire ține de dreptul exclusiv de inițiativă al Comisiei în ceea ce privește propunerile legislative.

- **Proporționalitatea**

Propunerea este necesară pentru stabilirea măsurilor ce se impun în vederea punerii în aplicare a Protocolului anexat la Tratatul UE, referitor la consecințele financiare ale expirării Tratatului CECO și la Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel.

- **Alegerea instrumentului**

Instrumentul modifică o decizie a Consiliului și, prin urmare, trebuie să ia forma unei decizii.

¹³ COM(2019) 640 din 11 decembrie 2019.

¹⁴ COM(2020) 21 din 14 ianuarie 2020.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

- **Evaluări ex post/verificări ale adecvării legislației existente**

Propunerea se bazează pe rezultatele raportului pe șapte ani, care desfășoară un exercițiu de monitorizare a programului RFCS, inclusiv o evaluare a beneficiilor preconizate, cu sprijinul unui grup de experți¹⁵. Cel mai recent raport pe șapte ani a fost publicat la 5 februarie 2020¹⁶. Experții au analizat funcționarea programului RFCS, au evaluat evoluțiile tehnologice și beneficiile preconizate ale programului la nivel de sector și societate și au formulat recomandări în sensul îmbunătățirii programului, inclusiv o revizuire a temeiului juridic.

- **Consultări cu părțile interesate**

Părțile interesate de RFCS au participat la mai multe reuniuni ad-hoc, întruniri specifice ale grupului consultativ (grupul consultativ pentru cărbune – CAG, grupul consultativ pentru oțel – SAG) și reuniuni COSCO (echivalentul Comitetului pentru programul Orizont 2020). Ca rezultat direct al acestor reuniuni, la 25 iunie 2019 grupul comun ad-hoc CAG-SAG a aprobat deschiderea activelor CECO.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Rezultatele preliminare ale prezentului raport de monitorizare și evaluare RFCS au fost ilustrate în cadrul seminarului „Oțelul și cărbunele: o nouă perspectivă”, găzduit de Comisia Europeană la 28 martie 2019, la care au participat peste 100 de părți interesate¹⁷.

- **Evaluarea impactului**

O evaluare a impactului nu este necesară în raport cu revizuirea propusă, dat fiind că previziunea impactului economic, social sau asupra mediului nu pare să fie semnificativă

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Propunerea se bazează pe rezultatele raportului pe șapte ani, care prevede un exercițiu de monitorizare permanentă a programului RFCS, inclusiv o evaluare a beneficiilor preconizate.

- **Drepturile fundamentale**

Propunerea este în concordanță cu protecția drepturilor fundamentale.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Propunerea nu creează noi datorii de imputat bugetului general în cadrul actualului CFM.

5. ALTE ELEMENTE

- **Documente explicative (pentru directive)**

Nu se aplică.

¹⁵ Raportul de monitorizare și evaluare este prevăzut în dispozițiile Deciziei nr. 2008/376/CE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial din 20 mai 2008 ref. JO L 130/7 și modificată prin Decizia 2017/955 a Consiliului din 29 mai 2017.

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/publications/research-fund-coal-and-steel-monitoring-and-assessment-report_en.

¹⁷ https://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=events&eventcode=9DB3A26D-B1D8-8BED_0A23CA684631B0CF

- **Explicație detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Revizuirea este așadar limitată la următoarea dispoziție:

(1) Articolul 1 alineatul (1a)

Acest articol introduce clauza de minimis și se întemeiază pe articolul 101 din Regulamentul privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii. El permite Comisiei să anuleze creanțele, chiar și înainte de epuizarea tuturor căilor posibile, în cazuri limitate și specifice în care costul previzibil al recuperării ar depăși suma care ar urma să fie recuperată și anularea nu ar dăuna imaginii Uniunii sau în cazul insolvenței debitorului sau atunci când recuperarea nu este conformă cu principiul proporționalității. Aplicarea acestei clauze va permite o închiderea ordonată a procesului de lichidare.

(2) Articolul 2 alineatul (1)

Activele se gestionează de Comisie astfel încât să se mențină o alocare anuală către RFCS în valoare de [111 milioane EUR], până în anul 2027, pentru a finanța cercetarea în sectoarele legate de industria cărbunelui și oțelului, respectiv [40 de milioane EUR] pentru a finanța cercetarea în colaborare în sectoarele menționate și [71 milioane EUR] pentru a finanța cercetări pentru tehnologii inovatoare de producere a oțelului cu emisii de carbon aproape de zero, precum și pentru a finanța proiecte de cercetare și inovare vizând gestionarea tranziției juste a minelor de cărbune exploatate anterior sau a celor în curs de închidere și a infrastructurii aferente, în acord cu Mecanismul pentru o tranziție justă în sectorul carbonifer și în conformitate cu articolul 4 alineatul (2). După anul 2027, Comisia gestionează activele astfel încât să asigure o rentabilitate pe termen lung. Activele sunt investite cu obiectivul de a le păstra și, dacă este posibil, de a le spori valoarea.

(3) Articolul 2 alineatul (1) litera (a)

(1a). Alocarea anuală de [111 milioane EUR] trebuie să fie constituită din venitul net din investiții și, atunci când acestea sunt insuficiente, din vânzarea unei părți a activelor CECO în lichidare și, după încheierea lichidării, a activelor Fondului de cercetare pentru cărbune și oțel.

(4) Articolul 2 alineatul (2) se elimină

(5) Articolul 3 alineatul (1)

1. În fiecare an, operațiile de lichidare menționate la articolul 1 și tranzacțiile pentru investiții și operațiunile de gestionare a activelor menționate la articolul 2 sunt înregistrate, separat de celelalte operații financiare ale Uniunii Europene, într-un cont de profituri și pierderi, într-un bilanț și un raport financiar. Aceste documente financiare se anexează la documentele financiare elaborate de Comisie anual conform articolului 318 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și regulamentul financiar privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii.

(6) Articolul 3 alineatul (2)

2. Prerogativele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Curții de Conturi cu privire la controlul și descărcarea prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și în regulamentul financiar privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii se aplică operațiilor prevăzute la alineatul (1).

- (7) Articolul 4 alineatul (1)
1. Venitul net din investiții prevăzut conform articolului 2 și veniturile obținute din vânzarea unei părți din active constituie venit alocat extern la bugetul general al Uniunii Europene. Venitul se alocă pentru un scop specific, și anume finanțarea proiectelor de cercetare în sectoarele legate de industria cărbunelui și oțelului, în afara programului-cadru de cercetare. Acest venit constituie Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel și este gestionat de către Comisie.
- (8) Articolul 4 alineatul (3) se elimină
- (9) La articolul 5, alineatul (2) se elimină
- (10) Anexa se elimină.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei 2003/76/CE de stabilire a măsurilor necesare pentru punerea în aplicare a Protocolului anexat la Tratatul de instituire a Comunității Europene, privind consecințele financiare ale expirării Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (CECO) și Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Protocolul nr. 37 referitor la consecințele financiare ale expirării Tratatului CECO și la Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 2 primul paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere aprobarea Parlamentului European¹,

hotărând în conformitate cu o procedură legislativă specială,

întrucât:

- (1) Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului a expirat la 23 iulie 2002, în conformitate cu articolul 97 din tratatul menționat. Toate activele și pasivele Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (CECO) au fost transferate Uniunii la 24 iulie 2002.
- (2) În conformitate cu Protocolul nr. 37, valoarea netă a activelor și pasivelor, așa cum figurează în bilanțul CECO din 23 iulie 2002, se consideră patrimoniu destinat cercetării în sectoarele legate de industria cărbunelui și a oțelului, sub numele de „active CECO în lichidare” și, după lichidare, patrimoniul se numește „activele Fondului de cercetare pentru cărbune și oțel”.
- (3) De asemenea, Protocolul nr. 37 prevede că veniturile generate de acest patrimoniu, numite „Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel”, trebuie alocate în exclusivitate cercetării întreprinse în sectoarele legate de industria cărbunelui și oțelului, în afara programului-cadru de cercetare, în conformitate cu dispozițiile Protocolului nr. 37 și ale actelor adoptate în temeiul acestuia.
- (4) La 1 februarie 2003, Consiliul a adoptat Decizia 2003/76/CE², care stabilește normele de punere în aplicare a Protocolului nr. 37.
- (5) Pe fondul ratei scăzute a dobânzii, veniturile alocate finanțării proiectelor de cercetare în domeniul cărbunelui și oțelului scad rapid.

¹ JO C , , p. .

² JO L 29, 5.2.2003, p. 22–24.

- (6) Acest fapt duce la situația în care bugetul minim critic disponibil pentru organizarea unei cereri anuale de propuneri în ceea ce privește programul de cercetare al Fondului de cercetare pentru cărbune și oțel („programul”) ar putea să nu fie atins.
- (7) Organizarea unei cereri presupune un buget minim critic, astfel încât programul să furnizeze un sprijin semnificativ proiectelor viabile de cercetare în colaborare care conțin masa critică și valoarea adăugată a UE pentru sporirea sustenabilității, respectiv sănătatea, siguranța, condițiile de muncă și reducerea impactului asupra mediului în sectoarele legate de industria cărbunelui și oțelului.
- (8) În cadrul Comunicării privind Pactul verde european – COM(2019) 640 final, Comisia și-a luat angajamentul de a sprijini tehnologiile revoluționare legate de producția nepoluantă a oțelului, ceea ce va duce la producția oțelului cu emisii de carbon aproape de zero până în 2030. În acest scop, Comisia și-a luat angajamentul de a explora posibilitatea utilizării unei părți din fondurile rămase disponibile în urma lichidării activelor CECO.
- (9) Pentru a îndeplini obiectivele UE, Comunicarea privind Planul de investiții al Pactului verde european și mecanismul pentru o tranziție justă – COM(2020) 21 final – a considerat necesară o revizuire a temeiurilor juridice ale RFCS pentru a permite utilizarea activelor CECO în lichidare și, după încheierea lichidării, a activelor RFCS.
- (10) Vânzarea unei părți din activele CECO în lichidare și, după încheierea lichidării, a activelor RFCS pentru finanțarea proiectelor de cercetare în sectoarele cărbunelui și oțelului trebuie permisă cu condiția ca rezervele să fie păstrate pentru a garanta restul obligațiilor limitate, care rezultă din orice alte obligații și, de asemenea, ca o parte rezonabilă a activelor, care nu mai sunt necesare pentru cele de mai sus, să fie investită în continuare pentru a genera venituri.
- (11) Vânzarea unei părți din activele CECO în lichidare și, după încheierea lichidării, a activelor RFCS ar putea fi necesară pentru a pune la dispoziția RFCS până în anul 2027 o alocare anuală de [111 milioane EUR], care va fi utilizată după cum urmează: [40 de milioane EUR] anual vor fi destinate finanțării cercetărilor în colaborare în sectoarele cărbunelui și oțelului, în vreme ce restul de [71 de milioane EUR] vor finanța tehnologii inovatoare de producere a oțelului cu emisii de carbon aproape de zero și proiecte de cercetare vizând gestionarea tranziției juste a minelor de cărbune exploatate anterior sau a celor în curs de închidere și a infrastructurii aferente, în acord cu Mecanismul pentru o tranziție justă și în conformitate cu articolul 4 alineatul (2). Posibilitatea vânzării unei părți din activele CECO în lichidare și, după încheierea lichidării, a activelor RFCS, este limitată la finanțarea alocărilor anuale pentru exercițiile financiare 2021-2027.
- (12) Prin urmare, RFCS ar trebui să fie finanțat nu numai din veniturile nete din investiții, ci și, dacă este necesar, din veniturile generate prin vânzarea unei părți a activelor din fond până la concurența sumei prevăzute pentru perioada 2021-2027.
- (13) Alineatul (2) al articolului 2, de stabilire a procedurii de adoptare a orientărilor financiare multianuale pentru gestionarea activelor și alineatul (3) al articolului 4, de stabilire a procedurii de adoptare a orientărilor tehnice multianuale pentru program, ar trebui eliminate, deoarece sunt redundante în raport cu al doilea paragraf al articolului 2 din Protocolul 37.
- (14) Se propune eliminarea mecanismului de uniformizare deoarece este considerat un instrument caduc.

(15) La articolul 1 se impune adăugarea unui nou alineat, pentru a permite anularea creanțelor pe baza principiilor stabilite la articolul 101 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul financiar¹⁸.

(16) Prin urmare, Decizia 2003/76/CE trebuie modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Decizia 2003/76/CE se modifică după cum urmează:

(1) Articolul 1 se modifică după cum urmează:

(a) Se introduce următorul alineat (1a):

„(1a). Comisia anulează creanțele, chiar și înainte de epuizarea tuturor căilor menționate, în următoarele cazuri:

- (a) atunci când costurile previzibile ale recuperării ar depăși suma care trebuie recuperată și anularea nu ar dăuna imaginii Uniunii;
- (b) atunci când creanța nu poate fi recuperată având în vedere insolvența debitorului sau orice altă procedură de insolvență;
- (c) atunci când recuperarea nu este conformă cu principiul proporționalității.”

(2) Articolul 2 se modifică după cum urmează:

(a) Alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1). Activele se gestionează de Comisie astfel încât să se mențină o alocare anuală către RFCS în valoare de [111 milioane EUR], până în anul 2027, pentru a finanța cercetarea în sectoarele legate de industria cărbunelui și oțelului, respectiv [40 de milioane EUR] pentru a finanța cercetarea în colaborare în sectoarele menționate și [71 milioane EUR] pentru a finanța cercetări pentru tehnologii inovatoare de producere a oțelului cu emisii de carbon aproape de zero, precum și pentru proiecte de cercetare vizând gestionarea tranziției juste a minelor de cărbune exploatate anterior sau a celor în curs de închidere și a infrastructurii aferente, în acord cu Mecanismul pentru o tranziție justă și în conformitate cu articolul 4 alineatul (2). După anul 2027, Comisia gestionează activele astfel încât să asigure o rentabilitate pe termen lung. Activele sunt investite cu obiectivul de a le păstra și, dacă este posibil, de a le spori valoarea.

(b) Se introduce următorul alineat (1a):

„(1a). Alocarea anuală de [111 milioane EUR] este constituită din venitul net din investiții și, atunci când acestea sunt insuficiente, din vânzarea unei părți a activelor CECO în lichidare și, după încheierea lichidării, a activelor Fondului de cercetare pentru cărbune și oțel.”

(c) Alineatul (2) se elimină.

(2) La articolul 3,

¹⁸ JO L 193, 30.7.2018, p. 1.

(a) Alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1). În fiecare an, operațiile de lichidare menționate la articolul 1 și tranzacțiile pentru investiții și operațiunile de gestionare a activelor menționate la articolul 2 sunt înregistrate, separat de celelalte operații financiare ale Uniunii Europene, într-un cont de profituri și pierderi, într-un bilanț și un raport financiar.

Aceste documente financiare se anexează la documentele financiare elaborate de Comisie anual conform articolului 318 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și Regulamentului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii.”

(b) Alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2). Prerogativele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Curții de Conturi cu privire la controlul și descărcarea prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și în Regulamentul privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii se aplică operațiilor prevăzute la alineatul (1).”

(3) La articolul 4

(a) Alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Venitul net din investiții prevăzut conform articolului 2 și veniturile obținute din vânzarea unei părți din active constituie venit la bugetul general al Uniunii Europene. Venitul se alocă unui scop specific, și anume finanțarea proiectelor de cercetare în sectoarele legate de industria cărbunelui și oțelului care nu sunt reglementate de programul-cadru de cercetare. Acest venit constituie Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel și este gestionat de către Comisie.”

(b) Alineatul (3) se elimină.

(4) Articolul 5 alineatul (2) se elimină.

(5) Anexa se elimină.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Se aplică la 1 ianuarie 2021 sau ulterior.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*